

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget**1.1 Produktbeteckning**

Produktnamn	: ABX Pentra HDL Direct CP - R1
Produkten ingår i satsen	: A11A01636
Produktbeskrivning	: 62 mL

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Diagnostiskt reagens för kvantitativ bestämning *in vitro* av HDL-kolesterol (HDL-C) i humant serum eller plasma med hjälp av kolorimetri.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

HORIBA ABX SAS
Parc Euromédecine - Rue du Caducée
BP 7290
34184 MONTPELLIER CEDEX 4 - FRANCE
Tel: +33 (0) 4 67 14 15 16
Fax: +33 (0) 4 67 14 15 17

e-mailadress till den person som är ansvarig för detta säkerhetsdatablad : documentation.med@horiba.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer**Nationellt rådgivande organ/Giftinformationscentralen**

Telefonnummer Sverige : +46 8 33 12 31

Leverantör

Telefonnummer : + 800 67 14 15 16

AVSNITT 2: Farliga egenskaper**2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen**

Produktdefinition : Blandning

Klassificering enligt direktivet 1999/45/EC [DPD]

Produkten är inte klassificerad som farlig enligt direktiv 1999/45/EG inklusive ändringar.

Klassificering : Inte klassificerad.

Se avsnitt 16 för ovannämnda R-fraser och faroangivelser i fulltext.

Ytterligare information om hälsoeffekter och symtom finns i avsnitt 11.

2.2 Märkningsuppgifter

Farosymbol eller farosymboler :

Indikation om fara : Ej tillämbart.

Riskfraser : Denna produkt är inte klassificerad enligt EU-lagstiftning.

Skyddsfraser : Ej tillämbart.

Kompletterande märkningselement : Ej tillämbart.

2.3 Andra faror

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

1/11

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

Andra faror som inte orsakar klassificering : Ej tillgängligt.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

Ämne/beredning : Blandning

Typ

[1] Ämne klassificerat som hälso- eller miljöfarligt

[2] Ämne med ett hygieniskt gränsvärde

[3] Ämnet uppfyller kriterierna för PBT enligt förordningen (EG) nr 1907/2006, bilaga XIII

[4] Ämnet uppfyller kriterierna för vPvB enligt förordningen (EG) nr 1907/2006, bilaga XIII

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen**4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen**

- Kontakt med ögonen** : Skölj omedelbart ögonen med mycket vatten under det att undre och övre ögonlocket emellanåt lyfts. Kontrollera och ta bort eventuella kontaktlinser. Konsultera läkare om irritation uppstår.
- Inandning** : Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen. Konsultera läkare om symptom uppstår.
- Hudkontakt** : Skölj förorenad hud med mycket vatten. Avlägsna förorenade kläder och skor. Konsultera läkare om symptom uppstår.
- Förtäring** : Skölj munnen med vatten. Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen. Om materialet har svalts och den drabbade personen är vid medvetande, ge små mängder vatten att dricka. Framkalla inte kräkning såvida inte detta beordras av medicinsk personal. Konsultera läkare om symptom uppstår.
- Skydd åt dem som ger första hjälpen** : Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda**Potentiellt akuta hälsoeffekter**

- Kontakt med ögonen** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
- Inandning** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
- Hudkontakt** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
- Förtäring** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Tecken/symtom på överexponering

- Kontakt med ögonen** : Ingen specifik data.
- Inandning** : Ingen specifik data.
- Hudkontakt** : Ingen specifik data.
- Förtäring** : Ingen specifik data.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

- Meddelande till läkare** : Behandlas symptomatiskt. Kontakta giftinformationscentralen omedelbart om stora mängder har svalts eller inandats.
- Speciella behandlingar** : Ingen specifik behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

Brandfarlighet : Kan vara lättantändlig vid höga temperaturer.

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel : Använd släckningsmedel lämpligt för den omgivande branden.

Olämpliga släckmedel : Inte känd.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Faror som ämnet eller blandningen kan medföra : Vid brand eller upphettning inträffar en tryckökning varvid behållaren kan sprängas sönder.

Farliga termiska sönderdelningsprodukter : Ingen specifik data.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Speciella skyddsåtgärder för brandpersonal : Isolera omedelbart området genom att avvisa personer som är i närheten av olyckshändelsen om det är den brand. Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas.

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal : Brandmän skall bära lämplig skyddsutrustning och tryckluftsapparat med övertryck (SCBA) och heltäckande ansiktsmask. Brandmansutrustning (t.ex. hjälm, skyddsstövlar och handskar) som uppfyller den europeiska standarden EN 469 ger basskydd vid kemikalieolyckor.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp**6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer**

För annan personal än räddningspersonal : Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas. Evakuera omgivande områden. Förhindra att ej nödvändig och oskyddad personal kommer in. Rör eller gå inte i utspillt ämne. Använd lämplig personlig skyddsutrustning.

För räddningspersonal : Om hanteringen av utsläppet kräver speciella kläder, beakta all information om lämpliga och olämpliga material i avsnitt 8. Ytterligare information om hygienåtgärder finns också i avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

: Undvik spridning av utspillt material, avrinning, kontakt med jord, vattendrag, dränering och avlopp. Informera behöriga myndigheter om produkten har orsakat miljöförorening (avlopp, vattendrag, jord eller luft).

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Litet utsläpp : Stoppa läckan om det går utan risk. Flytta behållarna från spillområdet. Späd ut med vatten och torka upp om den är vattenlöslig. Alternativt, eller om det inte är vattenlöslig, absorbera med ett inert torrt material och placera i en lämplig avfallsbehållare. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag vid avfallshanteringen.

Stort utsläpp : Stoppa läckan om det går utan risk. Flytta behållarna från spillområdet. Förhindra avrinning till kloaker, vattendrag, källare eller slutna utrymmen. Skölj ned spillet till en reningsanläggning för avloppsvatten eller gå till väga på följande sätt. Valla in med icke brännbart absorberande material t.ex. sand, jord vermikulit, kiselgur och samla upp i lämplig behållare för omhändertagande enligt lokala föreskrifter. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag vid avfallshanteringen.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

- 6.4 Hänvisning till andra avsnitt** : Se avsnitt 1 för kontaktinformation i en nödsituation. Information om lämplig personlig skyddsutrustning finns i avsnitt 8. Ytterligare information om avfallshantering finns i avsnitt 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmän råd och anvisningar. All tillgänglig ändamålsspecifik information som angivits i exponeringsscenarioet finns i listan över identifierade användningar i avsnitt 1.

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

- Skyddsåtgärder** : Använd lämplig personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8).
- Råd om allmän yrkeshygien** : Äta, dricka och röka skall vara förbjudet i område där detta ämne hanteras, förvaras och bearbetas. Användarna ska tvätta händer och ansikte innan de äter, dricker eller röker. Ta av nedsmutsade kläder och skyddsutrustning innan du träder in i områden där man äter. Ytterligare information om hygienåtgärder finns också i avsnitt 8.

- 7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet** : Lagra mellan följande temperaturer: 2 till 8°C (35,6 till 46,4°F). Lagras enligt gällande bestämmelser. Förvaras i originalbehållare skyddad från direkt solljus på en torr, sval och väl ventilerad plats, åtskild från oförenliga ämnen (se avsnitt 10) samt mat och dryck. Förpackningen förvaras väl tillsluten och förseglad tills produkten ska användas. Öppnad behållare skall återförslutas väl och förvaras i upprätt läge för att förhindra läckage. Får inte förvaras i omärkta behållare. Förvaras på lämpligt sätt för att undvika miljöförorening.

7.3 Specifik slutanvändning

- Rekommendationer** : Ej tillgängligt.
- Branschspecifika lösningar** : Ej tillgängligt.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmän råd och anvisningar. All tillgänglig ändamålsspecifik information som angivits i exponeringsscenarioet finns i listan över identifierade användningar i avsnitt 1.

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden

Inget känt hygieniskt gränsvärde.

- Rekommenderade kontrollåtgärder** : Om denna produkt innehåller beståndsdelar med hygieniska gränsvärden, kan det behövas uppföljning av arbetsplatsens luft eller biologisk uppföljning för att fastställa ventilationens eller andra kontrollåtgärdernas effektivitet och/eller om det är nödvändigt att använda andningsskydd. Vad gäller metoder för bestämning av exponering för kemikalier genom inandning hänvisas till den europeiska standarden EN 689 och vad gäller metoder för bestämning av farliga ämnen till nationella anvisningar.

Härledda effektnivåer

Inga DEL-värden tillgängliga.

Förutspådda effektkoncentrationer

Inga PEC-värden tillgängliga.

8.2 Begränsning av exponeringen

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

4/11

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

- Lämpliga tekniska kontrollanordningar** : Inga speciella ventilationskrav. God allmän ventilation skall vara tillräcklig för att kontrollera arbetstagarens exponering av luftburna föroreningar. Om denna produkt innehåller beståndsdelar med hygieniska gränsvärden, använd slutna processer, lokalt utsug eller annan teknisk utrustning för att hålla arbetstagarnas exponering under fastställda gränsvärden.
- Personliga skyddsåtgärder**
- Hygieniska åtgärder** : Tvätta händerna, underarmar och ansikte noggrant efter att ha hanterat kemiska produkter, innan något äts, innan rökning samt före toalettbesök och vid avslutat arbetspass. Lämplig metod skall användas för att ta bort potentiellt förorenade kläder. Tvätta förorenade klädesplagg innan de används igen. Försäkra dig om att stationer för ögonspolning och nödduschar finns i närheten av arbetsplatsen.
- Ögon/ansiktsskydd** : Skyddsglasögon i överensstämmelse med en godkänd standard skall användas när en riskbedömning visar att detta är nödvändigt för att undvika exponering av vätskestänk, dimma eller damm.
- Hudskydd**
- Handskydd** : Kemiskt resistent, ogenomträngbara skyddshandskar som överensstämmer med en godkänd standard skall alltid användas när kemiska produkter hanteras om en riskbedömning visar att detta är nödvändigt.
- Kroppsskydd** : Personlig skyddsutrustning för kroppen skall väljas baserat på den uppgift som skall utföras och de risker som föreligger samt vara godkänd av en specialist innan denna produkt hanteras.
- Annat hudskydd** : Lämpliga skor och ytterligare hudskyddsåtgärder bör väljas beroende på den uppgift som skall utföras och de risker som den medför. Dessa skall godkännas av en specialist före hantering av denna produkt.
- Andningsskydd** : Använd korrekt avpassat andningsapparat eller andningsskydd med lufttillförsel i överensstämmelse med godkänd standard om en riskbedömning visar att detta är nödvändigt. Valet av andningsskydd måste göras utifrån kända eller förväntade exponeringsnivåer, farorna med produkten och säkerhetsgränsen för det valda andningsskyddet.
- Begränsning av miljöexponeringen** : Utsläpp från ventilation eller utrustning på arbetsplatsen bör kontrolleras för att säkerställa att de uppfyller miljöskyddslagets krav. I vissa fall är det nödvändigt att använda våtrenare för ångor, filter eller teknisk modifiering av processutrustningen för att minska utsläppen till acceptabla nivåer.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper**9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper****Utseende**

- Fysikaliskt tillstånd** : Vätska.
- Färg** : Klar. Ljust gul
- Lukt** : Luktlös.
- Luktgräns** : Ej tillgängligt.
- pH** : 6
- Smältpunkt/frys punkt** : Ej tillgängligt.
- Inledande kokpunkt och kokintervall** : Ej tillgängligt.
- Flampunkt** : Ej tillgängligt.
- Avdunstningshastighet** : Ej tillgängligt.
- Brandfarlighet** : Kan vara lättantändlig vid höga temperaturer.
- Övre/nedre antändbarhet eller explosionsgränser** : Ej tillgängligt.
- Ångtryck** : Ej tillgängligt.

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

5/11

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

Ångdensitet	: Ej tillgängligt.
Relativ densitet	: Ej tillgängligt.
Löslighet	: Löslig i följande ämnen: kallt vatten och varmt vatten.
Fördelningskoefficient oktanol/vatten	: Ej tillgängligt.
Självantändningstemperatur	: Ej tillgängligt.
Sönderdelningstemperatur	: Ej tillgängligt.
Viskositet	: Ej tillgängligt.
Explosiva egenskaper	: Ej tillgängligt.
Oxiderande egenskaper	: Ej tillgängligt.

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet	: Det finns inga testdata för reaktiviteten hos denna produkt eller dess beståndsdelar.
10.2 Kemisk stabilitet	: Produkten är stabil.
10.3 Risken för farliga reaktioner	: Under normala lagrings- och användningsförhållanden förekommer inga farliga reaktioner.
10.4 Förhållanden som ska undvikas	: Ingen specifik data.
10.5 Oförenliga material	: Ingen specifik data.
10.6 Farliga sönderdelningsprodukter	: Inga farliga nedbrytningsprodukter borde uppstå vid normala förhållanden under lagring och användning.

AVSNITT 11: Toxikologisk information**11.1 Information om de toxikologiska effekterna****Akut giftighet**

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Irritation/Korrosion

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Allergiframkallande

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Mutagenicitet

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Cancerframkallande egenskaper

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Reproduktionstoxicitet

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

6/11

AVSNITT 11: Toxikologisk informationFosterskador

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Information om sannolika exponeringsvägar : Ej tillgängligt.

Potentiellt akuta hälsoeffekter

Kontakt med ögonen : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Inandning : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Hudkontakt : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Förtäring : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Symptom som beror på fysiska, kemiska och toxikologiska egenskaper

Kontakt med ögonen : Ingen specifik data.
Inandning : Ingen specifik data.
Hudkontakt : Ingen specifik data.
Förtäring : Ingen specifik data.

Fördröjda och omedelbara effekter samt långvariga effekter av kort- och långvarig exponeringKortvarig exponering

Potentiella omedelbara effekter : Ej tillgängligt.
Potentiella fördröjda effekter : Ej tillgängligt.

Långvarig exponering

Potentiella omedelbara effekter : Ej tillgängligt.
Potentiella fördröjda effekter : Ej tillgängligt.

Potentiellt kroniska hälsoeffekter

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Allmänt : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Cancerframkallande egenskaper : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Mutagenicitet : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Fosterskador : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Effekter på embryo/foster eller avkomma : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Effekter på fertiliteten : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Annan information : Ej tillgängligt.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ej tillgängligt.

12.4 Rörligheten i jord

Fördelningskoefficient jord/vatten (K_{oc}) : Ej tillgängligt.

Rörlighet : Ej tillgängligt.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT : Ej tillämbart.

vPvB : Ej tillämbart.

12.6 Andra skadliga effekter : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

AVSNITT 13: Avfallshantering

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmän råd och anvisningar. All tillgänglig ändamålsspecifik information som angivits i exponeringsscenarioet finns i listan över identifierade användningar i avsnitt 1.

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Avfallshantering : Alstring av avfall skall undvikas eller minimeras när så är möjligt. Betydande mängder av produktrester får inte bortskaffas via avloppet utan de ska processas i ett lämpligt avloppsreningsverk. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag för kvittblivning av överskottsprodukter och ej återvinningsbara produkter. Bortskaffande av denna produkt, lösningar och biprodukter skall alltid ske i överensstämmelse med kraven på miljöskydd och lagstiftning för avfallshanterings samt eventuella lokala myndighetskrav.

Farligt avfall : Enligt leverantörens nuvarande kunskap anses denna produkt inte vara farligt avfall enligt EU-direktiv 91/689/EEG.

Förpackning

Avfallshantering : Alstring av avfall skall undvikas eller minimeras när så är möjligt. Förpackningsavfall skall återfinnas. Förbränning eller soptipp kommer i fråga endast om återvinning inte är möjlig.

Speciella försiktighetsåtgärder : Produkt och förpackning skall oskadliggöras på säkert sätt. Tomma behållare eller innerbehållare kan ha kvar vissa produktrester. Undvik spridning av utspillt material, avrinning, kontakt med jord, vattendrag, dränering och avlopp.

AVSNITT 14: Transportinformation

	ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer	Inte reglerad.	Inte reglerad.	Inte reglerad.	Inte reglerad.
14.2 Officiell transportbenämning	-	-	-	-
14.3 Faroklass för transport	-	-	-	-
14.4 Förpackningsgrupp	-	-	-	-
14.5 Miljöfaror	Nej.	Nej.	Nej.	Nej.
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	Ej tillgängligt.	Ej tillgängligt.	Ej tillgängligt.	Ej tillgängligt.
Ytterligare information	-	-	-	-

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter**15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö****EU-förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH)****Bilaga XIV - Förteckning över ämnen för vilka tillstånd krävs****Ämnen som inger mycket stora betänkligheter**

Ingen av beståndsdelarna är upptagna.

Bilaga XVII - : Ej tillämbart.**Begränsningar av tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av vissa farliga ämnen, blandningar och varor****Övriga EU-föreskrifter****Europeisk förteckning** : Alla ämnen är antingen upptagna på listan eller undantagna.**Kemikalier på svarta listan** : Ej listad**Kemikalier prioriterade listan** : Ej listad**Samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (IPPC) - luft** : Ej listad**Samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (IPPC) - vatten** : Ej listad**Nationella föreskrifter**

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

9/11

AVSNITT 15: Gällande föreskrifterInternationella föreskrifter

Konventionen om kemiska vapen - kemikalielista I : Ej listad

Konventionen om kemiska vapen - kemikalielista II : Ej listad

Konventionen om kemiska vapen - kemikalielista III : Ej listad

15.2 : Denna produkt innehåller ämnen vilkas kemikaliesäkerhetsrapport fortfarande krävs.
Kemikaliesäkerhetsbedömning

AVSNITT 16: Annan information

Kommentarer vid omarbetning : Nytt datablad om materialsäkerhet (MSDS).

Indikerar uppgifter som har ändrats sedan föregående version.

Förkortningar och akronymer : ATE = Uppskattad akut toxicitet
 CLP = Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1272/2009 (CLP) om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar
 DNEL = Härled nivå för ingen effekt
 EUH statement = CLP-specifik faroangivelse
 PNEC = Koncentration som sannolikt inte förorsakar negativ effekt
 RRN = REACH registreringsnummer

Klassificering enligt förordningen (EG) nr 1272/2008 [CLP/GHS]

Inte klassificerad.

Procedur som använts för att härleda klassificeringen i enlighet med förordningen (EG) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassificering	Skäl
Inte klassificerad.	

Faroangivelserna i fulltext : Ej tillämbart.

Klassificeringar i fulltext [CLP/GHS] : Ej tillämbart.

R-fraserna i fulltext : Ej tillämbart.

Klassificeringar i fulltext [DSD/DPD] : Ej tillämbart.

Utskriftsdatum : 25/02/2013.

**Utgivningsdatum/
Revisionsdatum** : 25/02/2013.

Version : 1

Meddelande till läsaren

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

10/11

AVSNITT 16: Annan information

Så vitt vi vet är informationen i detta dokument riktig. Varken den ovannämnda leverantören eller någon av dess underleverantörer tar dock något som helst ansvar för riktigheten eller fullständigheten av informationen i detta dokument. Det slutliga avgörandet om ett ämnes lämplighet sker helt på användarens ansvar. Alla ämnen kan innebära okända faror och ska användas med försiktighet. Även om vissa faror beskrivs i detta dokument, kan vi inte garantera att dessa är de enda faror som existerar.

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget**1.1 Produktbeteckning**

Produktnamn	: ABX Pentra HDL Direct CP - R2
Produkten ingår i satsen	: A11A01636
Produktbeskrivning	: 21 mL

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Diagnostiskt reagens för kvantitativ bestämning *in vitro* av HDL-kolesterol (HDL-C) i humant serum eller plasma med hjälp av kolorimetri.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

HORIBA ABX SAS
Parc Euromédecine - Rue du Caducée
BP 7290
34184 MONTPELLIER CEDEX 4 - FRANCE
Tel: +33 (0) 4 67 14 15 16
Fax: +33 (0) 4 67 14 15 17

e-mailadress till den person som är ansvarig för detta säkerhetsdatablad : documentation.med@horiba.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer**Nationellt rådgivande organ/Giftinformationscentralen**

Telefonnummer Sverige : +46 8 33 12 31

Leverantör

Telefonnummer : + 800 67 14 15 16

AVSNITT 2: Farliga egenskaper**2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen**

Produktdefinition : Blandning

Klassificering enligt direktivet 1999/45/EC [DPD]

Produkten är inte klassificerad som farlig enligt direktiv 1999/45/EG inklusive ändringar.

Klassificering : Inte klassificerad.

Se avsnitt 16 för ovannämnda R-fraser och faroangivelser i fulltext.

Ytterligare information om hälsoeffekter och symtom finns i avsnitt 11.

2.2 Märkningsuppgifter

Farosymbol eller farosymboler :

Indikation om fara : Ej tillämbart.

Riskfraser : Denna produkt är inte klassificerad enligt EU-lagstiftning.

Skyddsfraser : Ej tillämbart.

Kompletterande märkningselement : Ej tillämbart.

2.3 Andra faror

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

1/11

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

Andra faror som inte orsakar klassificering : Ej tillgängligt.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

Ämne/beredning : Blandning

Typ

[1] Ämne klassificerat som hälso- eller miljöfarligt

[2] Ämne med ett hygieniskt gränsvärde

[3] Ämnet uppfyller kriterierna för PBT enligt förordningen (EG) nr 1907/2006, bilaga XIII

[4] Ämnet uppfyller kriterierna för vPvB enligt förordningen (EG) nr 1907/2006, bilaga XIII

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

- Kontakt med ögonen** : Skölj omedelbart ögonen med mycket vatten under det att undre och övre ögonlocket emellanåt lyfts. Kontrollera och ta bort eventuella kontaktlinser. Konsultera läkare om irritation uppstår.
- Inandning** : Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen. Konsultera läkare om symptom uppstår.
- Hudkontakt** : Skölj förorenad hud med mycket vatten. Avlägsna förorenade kläder och skor. Konsultera läkare om symptom uppstår.
- Förtäring** : Skölj munnen med vatten. Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen. Om materialet har svalts och den drabbade personen är vid medvetande, ge små mängder vatten att dricka. Framkalla inte kräkning såvida inte detta beordras av medicinsk personal. Konsultera läkare om symptom uppstår.
- Skydd åt dem som ger första hjälpen** : Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Potentiellt akuta hälsoeffekter

- Kontakt med ögonen** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
- Inandning** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
- Hudkontakt** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
- Förtäring** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Tecken/symtom på överexponering

- Kontakt med ögonen** : Ingen specifik data.
- Inandning** : Ingen specifik data.
- Hudkontakt** : Ingen specifik data.
- Förtäring** : Ingen specifik data.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

- Meddelande till läkare** : Behandlas symptomatiskt. Kontakta giftinformationscentralen omedelbart om stora mängder har svalts eller inandats.
- Speciella behandlingar** : Ingen specifik behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

Brandfarlighet : Kan vara lättantändlig vid höga temperaturer.

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel : Använd släckningsmedel lämpligt för den omgivande branden.

Olämpliga släckmedel : Inte känd.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Faror som ämnet eller blandningen kan medföra : Vid brand eller upphettning inträffar en tryckökning varvid behållaren kan sprängas sönder.

Farliga termiska sönderdelningsprodukter : Ingen specifik data.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Speciella skyddsåtgärder för brandpersonal : Isolera omedelbart området genom att avvisa personer som är i närheten av olyckshändelsen om det är den brand. Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas.

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal : Brandmän skall bära lämplig skyddsutrustning och tryckluftsapparat med övertryck (SCBA) och heltäckande ansiktsmask. Brandmansutrustning (t.ex. hjälm, skyddsstövlar och handskar) som uppfyller den europeiska standarden EN 469 ger basskydd vid kemikalieolyckor.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp**6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer**

För annan personal än räddningspersonal : Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas. Evakuera omgivande områden. Förhindra att ej nödvändig och oskyddad personal kommer in. Rör eller gå inte i utspillt ämne. Använd lämplig personlig skyddsutrustning.

För räddningspersonal : Om hanteringen av utsläppet kräver speciella kläder, beakta all information om lämpliga och olämpliga material i avsnitt 8. Ytterligare information om hygienåtgärder finns också i avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

: Undvik spridning av utspillt material, avrinning, kontakt med jord, vattendrag, dränering och avlopp. Informera behöriga myndigheter om produkten har orsakat miljöförorening (avlopp, vattendrag, jord eller luft).

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Litet utsläpp : Stoppa läckan om det går utan risk. Flytta behållarna från spillområdet. Späd ut med vatten och torka upp om den är vattenlöslig. Alternativt, eller om det inte är vattenlöslig, absorbera med ett inert torrt material och placera i en lämplig avfallsbehållare. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag vid avfallshanteringen.

Stort utsläpp : Stoppa läckan om det går utan risk. Flytta behållarna från spillområdet. Förhindra avrinning till kloaker, vattendrag, källare eller slutna utrymmen. Skölj ned spillet till en reningsanläggning för avloppsvatten eller gå till väga på följande sätt. Valla in med icke brännbart absorberande material t.ex. sand, jord vermikulit, kiselgur och samla upp i lämplig behållare för omhändertagande enligt lokala föreskrifter. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag vid avfallshanteringen.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

- 6.4 Hänvisning till andra avsnitt** : Se avsnitt 1 för kontaktinformation i en nödsituation. Information om lämplig personlig skyddsutrustning finns i avsnitt 8. Ytterligare information om avfallshantering finns i avsnitt 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmän råd och anvisningar. All tillgänglig ändamålsspecifik information som angivits i exponeringsscenarioet finns i listan över identifierade användningar i avsnitt 1.

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

- Skyddsåtgärder** : Använd lämplig personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8).
- Råd om allmän yrkeshygien** : Äta, dricka och röka skall vara förbjudet i område där detta ämne hanteras, förvaras och bearbetas. Användarna ska tvätta händer och ansikte innan de äter, dricker eller röker. Ta av nedsmutsade kläder och skyddsutrustning innan du träder in i områden där man äter. Ytterligare information om hygienåtgärder finns också i avsnitt 8.

- 7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet** : Lagra mellan följande temperaturer: 2 till 8°C (35,6 till 46,4°F). Lagras enligt gällande bestämmelser. Förvaras i originalbehållare skyddad från direkt solljus på en torr, sval och väl ventilerad plats, åtskild från oförenliga ämnen (se avsnitt 10) samt mat och dryck. Förpackningen förvaras väl tillsluten och förseglad tills produkten ska användas. Öppnad behållare skall återförslutas väl och förvaras i upprätt läge för att förhindra läckage. Får inte förvaras i omärkta behållare. Förvaras på lämpligt sätt för att undvika miljöförorening.

7.3 Specifik slutanvändning

- Rekommendationer** : Ej tillgängligt.
- Branschspecifika lösningar** : Ej tillgängligt.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmän råd och anvisningar. All tillgänglig ändamålsspecifik information som angivits i exponeringsscenarioet finns i listan över identifierade användningar i avsnitt 1.

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden

Inget känt hygieniskt gränsvärde.

- Rekommenderade kontrollåtgärder** : Om denna produkt innehåller beståndsdelar med hygieniska gränsvärden, kan det behövas uppföljning av arbetsplatsens luft eller biologisk uppföljning för att fastställa ventilationens eller andra kontrollåtgärdernas effektivitet och/eller om det är nödvändigt att använda andningsskydd. Vad gäller metoder för bestämning av exponering för kemikalier genom inandning hänvisas till den europeiska standarden EN 689 och vad gäller metoder för bestämning av farliga ämnen till nationella anvisningar.

Härledda effektnivåer

Inga DEL-värden tillgängliga.

Förutspådda effektkoncentrationer

Inga PEC-värden tillgängliga.

8.2 Begränsning av exponeringen

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

4/11

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

- Lämpliga tekniska kontrollanordningar** : Inga speciella ventilationskrav. God allmän ventilation skall vara tillräcklig för att kontrollera arbetstagarens exponering av luftburna föroreningar. Om denna produkt innehåller beståndsdelar med hygieniska gränsvärden, använd slutna processer, lokalt utsug eller annan teknisk utrustning för att hålla arbetstagarnas exponering under fastställda gränsvärden.
- Personliga skyddsåtgärder**
- Hygieniska åtgärder** : Tvätta händerna, underarmar och ansikte noggrant efter att ha hanterat kemiska produkter, innan något äts, innan rökning samt före toalettbesök och vid avslutat arbetspass. Lämplig metod skall användas för att ta bort potentiellt förorenade kläder. Tvätta förorenade klädesplagg innan de används igen. Försäkra dig om att stationer för ögonspolning och nödduschar finns i närheten av arbetsplatsen.
- Ögon/ansiktsskydd** : Skyddsglasögon i överensstämmelse med en godkänd standard skall användas när en riskbedömning visar att detta är nödvändigt för att undvika exponering av vätskestänk, dimma eller damm.
- Hudskydd**
- Handskydd** : Kemiskt resistent, ogenomträngbara skyddshandskar som överensstämmer med en godkänd standard skall alltid användas när kemiska produkter hanteras om en riskbedömning visar att detta är nödvändigt.
- Kroppsskydd** : Personlig skyddsutrustning för kroppen skall väljas baserat på den uppgift som skall utföras och de risker som föreligger samt vara godkänd av en specialist innan denna produkt hanteras.
- Annat hudskydd** : Lämpliga skor och ytterligare hudskyddsåtgärder bör väljas beroende på den uppgift som skall utföras och de risker som den medför. Dessa skall godkännas av en specialist före hantering av denna produkt.
- Andningsskydd** : Använd korrekt avpassat andningsapparat eller andningsskydd med lufttillförsel i överensstämmelse med godkänd standard om en riskbedömning visar att detta är nödvändigt. Valet av andningsskydd måste göras utifrån kända eller förväntade exponeringsnivåer, farorna med produkten och säkerhetsgränsen för det valda andningsskyddet.
- Begränsning av miljöexponeringen** : Utsläpp från ventilation eller utrustning på arbetsplatsen bör kontrolleras för att säkerställa att de uppfyller miljöskyddslagets krav. I vissa fall är det nödvändigt att använda våtrenare för ångor, filter eller teknisk modifiering av processutrustningen för att minska utsläppen till acceptabla nivåer.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper**9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper****Utseende**

- Fysikaliskt tillstånd** : Vätska.
- Färg** : Klar. Ljusbrun.
- Lukt** : Luktlös.
- Luktgräns** : Ej tillgängligt.
- pH** : 6
- Smältpunkt/frys punkt** : Ej tillgängligt.
- Inledande kokpunkt och kokintervall** : Ej tillgängligt.
- Flampunkt** : Ej tillgängligt.
- Avdunstningshastighet** : Ej tillgängligt.
- Brandfarlighet** : Kan vara lättantändlig vid höga temperaturer.
- Övre/nedre antändbarhet eller explosionsgränser** : Ej tillgängligt.
- Ångtryck** : Ej tillgängligt.

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

5/11

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

Ångdensitet	: Ej tillgängligt.
Relativ densitet	: Ej tillgängligt.
Löslighet	: Löslig i följande ämnen: kallt vatten och varmt vatten.
Fördelningskoefficient oktanol/vatten	: Ej tillgängligt.
Självantändningstemperatur	: Ej tillgängligt.
Sönderdelningstemperatur	: Ej tillgängligt.
Viskositet	: Ej tillgängligt.
Explosiva egenskaper	: Ej tillgängligt.
Oxiderande egenskaper	: Ej tillgängligt.

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet	: Det finns inga testdata för reaktiviteten hos denna produkt eller dess beståndsdelar.
10.2 Kemisk stabilitet	: Produkten är stabil.
10.3 Risken för farliga reaktioner	: Under normala lagrings- och användningsförhållanden förekommer inga farliga reaktioner.
10.4 Förhållanden som ska undvikas	: Ingen specifik data.
10.5 Oförenliga material	: Ingen specifik data.
10.6 Farliga sönderdelningsprodukter	: Inga farliga nedbrytningsprodukter borde uppstå vid normala förhållanden under lagring och användning.

AVSNITT 11: Toxikologisk information**11.1 Information om de toxikologiska effekterna****Akut giftighet**

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Irritation/Korrosion

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Allergiframkallande

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Mutagenicitet

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Cancerframkallande egenskaper

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Reproduktionstoxicitet

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

6/11

AVSNITT 11: Toxikologisk informationFosterskador

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Information om sannolika exponeringsvägar : Ej tillgängligt.

Potentiellt akuta hälsoeffekter

Kontakt med ögonen : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Inandning : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Hudkontakt : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Förtäring : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Symptom som beror på fysiska, kemiska och toxikologiska egenskaper

Kontakt med ögonen : Ingen specifik data.
Inandning : Ingen specifik data.
Hudkontakt : Ingen specifik data.
Förtäring : Ingen specifik data.

Fördröjda och omedelbara effekter samt långvariga effekter av kort- och långvarig exponeringKortvarig exponering

Potentiella omedelbara effekter : Ej tillgängligt.
Potentiella fördröjda effekter : Ej tillgängligt.

Långvarig exponering

Potentiella omedelbara effekter : Ej tillgängligt.
Potentiella fördröjda effekter : Ej tillgängligt.

Potentiellt kroniska hälsoeffekter

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Allmänt : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Cancerframkallande egenskaper : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Mutagenicitet : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Fosterskador : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Effekter på embryo/foster eller avkomma : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Effekter på fertiliteten : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Annan information : Ej tillgängligt.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Slutsats/Sammanfattning : Ej tillgängligt.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ej tillgängligt.

12.4 Rörligheten i jord

Fördelningskoefficient jord/vatten (K_{oc}) : Ej tillgängligt.

Rörlighet : Ej tillgängligt.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT : Ej tillämbart.

vPvB : Ej tillämbart.

12.6 Andra skadliga effekter : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

AVSNITT 13: Avfallshantering

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmän råd och anvisningar. All tillgänglig ändamålsspecifik information som angivits i exponeringsscenarioet finns i listan över identifierade användningar i avsnitt 1.

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Avfallshantering : Alstring av avfall skall undvikas eller minimeras när så är möjligt. Betydande mängder av produktrester får inte bortskaffas via avloppet utan de ska processas i ett lämpligt avloppsreningsverk. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag för kvittblivning av överskottsprodukter och ej återvinningsbara produkter. Bortskaffande av denna produkt, lösningar och biprodukter skall alltid ske i överensstämmelse med kraven på miljöskydd och lagstiftning för avfallshanterings samt eventuella lokala myndighetskrav.

Farligt avfall : Enligt leverantörens nuvarande kunskap anses denna produkt inte vara farligt avfall enligt EU-direktiv 91/689/EEG.

Förpackning

Avfallshantering : Alstring av avfall skall undvikas eller minimeras när så är möjligt. Förpackningsavfall skall återfinnas. Förbränning eller soptipp kommer i fråga endast om återvinning inte är möjlig.

Speciella försiktighetsåtgärder : Produkt och förpackning skall oskadliggöras på säkert sätt. Tomma behållare eller innerbehållare kan ha kvar vissa produktrester. Undvik spridning av utspillt material, avrinning, kontakt med jord, vattendrag, dränering och avlopp.

AVSNITT 14: Transportinformation

	ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer	Inte reglerad.	Inte reglerad.	Inte reglerad.	Inte reglerad.
14.2 Officiell transportbenämning	-	-	-	-
14.3 Faroklass för transport	-	-	-	-
14.4 Förpackningsgrupp	-	-	-	-
14.5 Miljöfaror	Nej.	Nej.	Nej.	Nej.
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	Ej tillgängligt.	Ej tillgängligt.	Ej tillgängligt.	Ej tillgängligt.
Ytterligare information	-	-	-	-

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter**15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö**EU-förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH)Bilaga XIV - Förteckning över ämnen för vilka tillstånd krävsÄmnen som inger mycket stora betänkligheter

Ingen av beståndsdelarna är upptagna.

Bilaga XVII - : Ej tillämbart.

Begränsningar av tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av vissa farliga ämnen, blandningar och varor

Övriga EU-föreskrifter

Europeisk förteckning : Alla ämnen är antingen upptagna på listan eller undantagna.

Kemikalier på svarta listan : Ej listad

Kemikalier prioriterade listan : Ej listad

Samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (IPPC) - luft : Ej listad

Samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (IPPC) - vatten : Ej listad

Nationella föreskrifter

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

9/11

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter**Internationella föreskrifter**

Konventionen om kemiska vapen - kemikalielista I : Ej listad

Konventionen om kemiska vapen - kemikalielista II : Ej listad

Konventionen om kemiska vapen - kemikalielista III : Ej listad

15.2 : Denna produkt innehåller ämnen vilkas kemikaliesäkerhetsrapport fortfarande krävs.
Kemikaliesäkerhetsbedömning

AVSNITT 16: Annan information

Kommentarer vid omarbetning : Nytt datablad om materialsäkerhet (MSDS).

Indikerar uppgifter som har ändrats sedan föregående version.

Förkortningar och akronymer : ATE = Uppskattad akut toxicitet
 CLP = Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1272/2009 (CLP) om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar
 DNEL = Härled nivå för ingen effekt
 EUH statement = CLP-specifik faroangivelse
 PNEC = Koncentration som sannolikt inte förorsakar negativ effekt
 RRN = REACH registreringsnummer

Klassificering enligt förordningen (EG) nr 1272/2008 [CLP/GHS]

Inte klassificerad.

Procedur som använts för att härleda klassificeringen i enlighet med förordningen (EG) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassificering	Skäl
Inte klassificerad.	

Faroangivelserna i fulltext : Ej tillämbart.

Klassificeringar i fulltext [CLP/GHS] : Ej tillämbart.

R-fraserna i fulltext : Ej tillämbart.

Klassificeringar i fulltext [DSD/DPD] : Ej tillämbart.

Utskriftsdatum : 25/02/2013.

**Utgivningsdatum/
Revisionsdatum** : 25/02/2013.

Version : 1

Meddelande till läsaren

Utgivningsdatum/Revisionsdatum : 25/02/2013.

10/11

AVSNITT 16: Annan information

Så vitt vi vet är informationen i detta dokument riktig. Varken den ovannämnda leverantören eller någon av dess underleverantörer tar dock något som helst ansvar för riktigheten eller fullständigheten av informationen i detta dokument. Det slutliga avgörandet om ett ämnes lämplighet sker helt på användarens ansvar. Alla ämnen kan innebära okända faror och ska användas med försiktighet. Även om vissa faror beskrivs i detta dokument, kan vi inte garantera att dessa är de enda faror som existerar.